

Ingen eventyr fra Tyr

Kjøttproduksjon på beite gir dokumentert bedre artsmangfold og klima.

Dette er et debattinnlegg. Teksten står for skribentens regning. Vil du delta i debatten, kan du sende ditt innlegg til [Nationen her](#).

15. april har grunnleggeren av Veggispreik, Lars Giæver, et innlegg der han beskylder meg for å lyve. Han mener mitt innlegg 11. april «legger i vei om at ammekua er distriktskua», at ammekua bidrar til karbonbinding, at ammekua gir økt albedo, og at kjøttproduksjon på ammeku er «grasfôret matproduksjon» hvor oppfôringen skjer med «minimal kraftfôrandel».

Kildekritiker Giæver burde vite at TYR er langt mer enn en «ammekuforening» og at vi som en seriøs avlsorganisasjon ikke forteller eventyr.

Ammekua er distriktskua; ja. Når melkebruk i distriktene legges ned, er ammekua ofte alternativet for å videreføre bruk av grasarealer, bygningskapital og kompetanse. Dette er områder hvor det er så godt som umulig å dyrke korn eller åpen åker kulturer.

Antall ammekyr har også økt i kornområdene. Men også i kornområdene er det betydelige jordbruksarealer som ikke kan nyttes til korn.

Ammekuas beiting bidrar til karbonbinding og økt albedo. Agri Analyse-rapporten «Beitemarka et ukjent karbonlager» fra 2019 sier «Beite i naturbeitemark bidrar til biologisk mangfold, både over og under jorda, som igjen gir et godt grunnlag for lagring av karbon i jord. Forskning tyder på at større biologisk mangfold fører til mer resistent og stabilt jordkarbon. Nitrogen er en begrensende faktor for produksjon av biomasse i mange økosystemer, men dyrs beite stimulerer nitrogendynamikken og dermed også tilveksten av planter på arealet (Soussana mfl. 2014). I naturbeitemark tilfører ikke beitedyra noe nitrogen når de ikke tilleggsfôres, men de sirkulerer næringsstoffer og gjør dem mer tilgjengelig for plantene.»

Til opplysning er naturbeitemark områder der ammekua beiter, der en ikke gjødsler eller gjør andre tiltak. Når slike områder beites, hindres gjengroing.

På en skala fra 0 til 1 vil et gjengrodd område med skog ha en albedo (refleksjon av solstråler) på 0,15, mens et åpent beitelandskap med nysnø vil ha en albedo på 0,90. Refleksjonen fører til en redusert oppvarming som har positiv effekt i forhold til global oppvarming.

Beitedyr er altså klimaarbeidere - og ammekua er i fremste rekke. Avlsorganisasjonen TYR har i mer enn 20 år avlet for økt grovfôropptak og fôrutnyttelse. Det gir direkte klimaeffekt ved at en måned kortere oppfôringstid gir 6 prosent mindre klimagassutslipp. Dette er et arbeid TYR vil fortsette med, for å bidra til ytterligere fall i utslipp per produserte enhet.

Ammeku og melkeku er drøvtyggere og kan ikke sammenlignes med enmaga dyr. Kildene til Giæver viser at ammekyr forbruker over 5 kg kraftfôr per kg kjøtt, og mye mer enn for gris og fjørfe. Tallene for ammekyr er feil og grovt

overvurdert. Både norske kilder og seriøse internasjonale studier fra FAO (Mottet et al. 2017) viser at det brukes mindre kraftfôr for å produsere en kg av storfekjøtt (fra ammekyr) enn svine- og fjørfekjøtt.

Animalia la i mars ut en artikkel om hva husdyra spiser. Der er det oversikt over kraftfôrandelen i husdyras meny. Storfekjøttproduksjon med basis i ammekua har 7 prosent kraftfôr og 93 prosent grovfôrinnehold, melkekua har 45 prosent kraftfôrinnehold og 55 prosent grovfôrinnehold.

Giævers løgnpåstander er herved tilbakevist. Skulle han ha lyst til å lære mer om vår produksjon så er han velkommen til oss.

Image-text:

Skralareal: Her blir det ikke folkemat hvis ammekua forsvinner, men gjengroing, påpeker innsenderen. Foto: Marit Glærum